

ÖĞRENEN ÇOCUK: SORUMLU BİREY 1. DÖNEM

**ARGÜDEN
GOVERNANCE
ACADEMY**

Good Governance for
Quality of Life

Argüden Yönetişim Akademisi Yayınları

No: 8a

1. Dönem

Yazanlar

Argüden Yönetişim Akademisi

ARGÜDEN YÖNETİŞİM AKADEMİSİ

Her hakkı saklıdır. Bu kitabın hiçbir kısmı yayıncısının izni olmaksızın elektronik veya mekanik, fotokopi, kayıt ya da herhangi bir bilgi saklama, erişim sistemi de dâhil olmak üzere herhangi bir şekilde çoğaltılamaz.

ISBN: 978-605-83188-5-4 (Tk.)

978-605-83188-6-1

3. BASIM MART 2021

ARGÜDEN YÖNETİŞİM AKADEMİSİ

Akasya Caddesi No: 2 Göztepe Mah.,
Göksu Anadolu Hisarı, 34815 İstanbul, Türkiye
Telefon: +90 (216) 280 51 14

www.argudenacademy.org

Tasarım ve İllüstrasyonlar

Müge Avar

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
1 TANIŞMA	9
2 SAĞLIKLI OLMAK	13
3 DÜNYA EVİMİZ	19
4 SAĞLIK YUMAĞI NEYE BENZER?	23
5 BİRLİKTE YAŞAM NASIL MÜMKÜN?	27
6 BİRLİKTE YAŞAM	33
7 BİRLİKTE YAŞAM: ÇATIŞMALAR VE PROBLEM ÇÖZME	39
8 BİRLİKTE YAŞAM İÇİN NELERE İHTİYACIMIZ VAR?	45
9 DÜNYAYI DEĞİŞTİRMEK İÇİN KİMSE KÜÇÜK DEĞİLDİR	53
10 DEĞERLENDİRME	57

ÖNSÖZ

Bizler, yaşadığımız toplumun parçalarıyız. Bir birey olarak kendimizi yaşadığımız toplumdan ayrı düşünemeyiz. Öncelikle, kendimiz için sorumluluklarımızı yerine getiririz. Sadece kendimize değil; ailemize, arkadaşlarımıza, mahallemizde ve şehrimizde bulunan insanlara, kısacası dünya üzerinde var olan her canlıya karşı da sorumluluklarımız bulunuyor.

Sorumlu bir birey, kendisi ve toplumla ilgili sorunların çözümünde **kararlara katılır**, **sorumluluk** üstlenir. Üstlendiği sorumluluğu yerine getirirken attığı adımlar **tutarlı** ve **adil** olur, aldığı kararlarla ilgili **şeffaf** bir şekilde **hesap verebilir** ve bu kararların sonucu **etkilidir**. Böylelikle, konuşmalarımızda ve davranışlarımızda birbirimize güven duyduğumuz ilişkiler kurarız.

YÖNETİŞİMİN PRENSİPLERİ

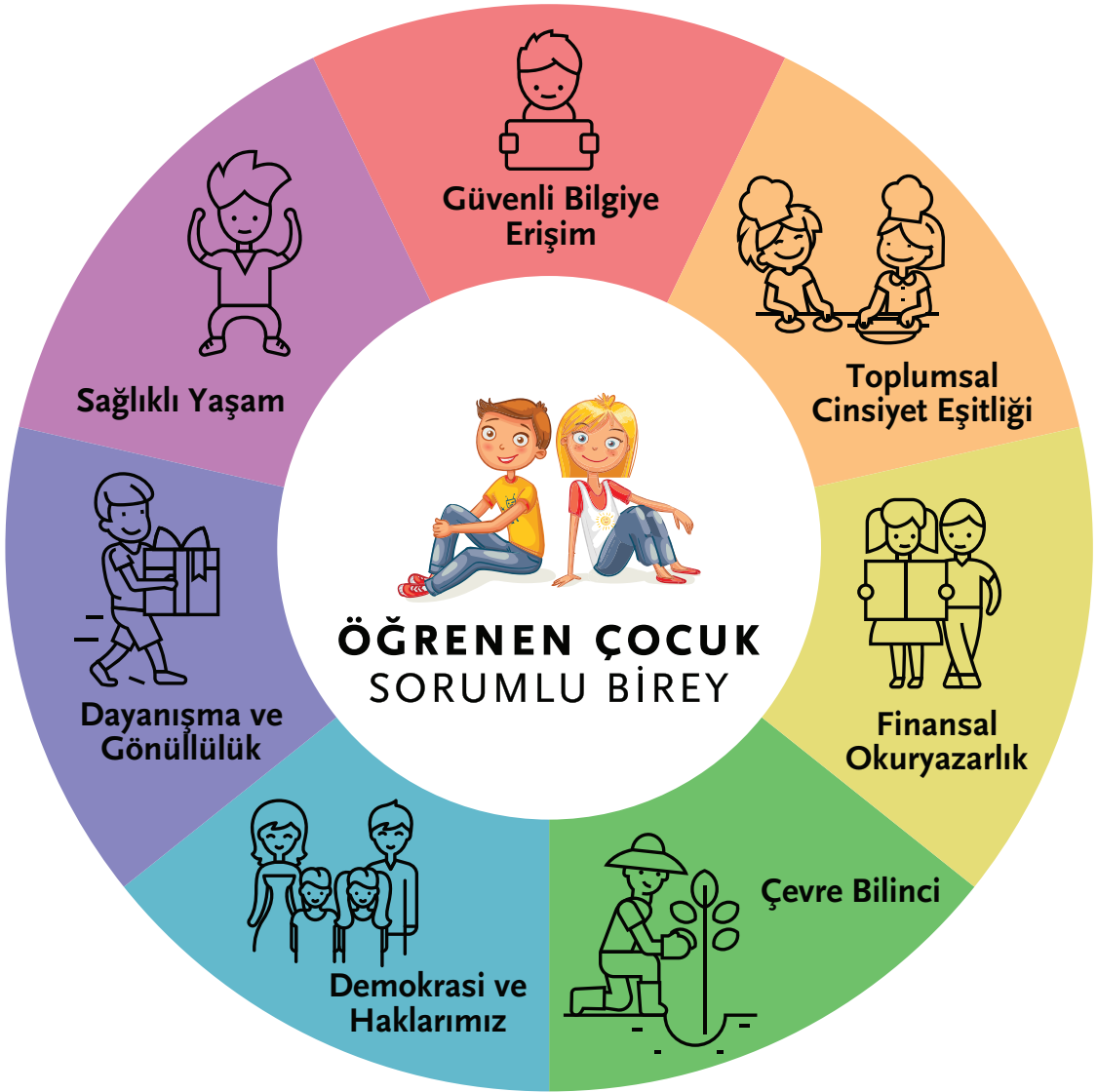
Her **sorumlu bireyin**, hangi yaşta olursa olsun **kararlara katılma** hakkı bulunuyor. Ailemizle, arkadaşlarımızla, okulumuzla, yaşadığımız çevreyle, toplumla ve dünya ile ilgili kararlar alınırken ne kadar çok insan fikrini söylerse, alınan kararlar o kadar güçlü oluyor. Görüş bildireceğimiz konuyla ilgili araştırıp, öğrenip bilgi sahibi olduğumuzda kararlara katılımımız daha anlamlı oluyor ve sonuca ulaşıyor. Sürekli **öğrenen bir bireyin** kararları da daha **etkili** oluyor.

Hayallerimiz, hedeflerimizi oluşturuyor. Hedeflerimize giden yolda attığımız adımların ve konuşmalarımızın birbiriyle **tutarlı** olması, bize duyulan güveni artırıyor. Hayallerimize emin adımlarla ilerlerken, kendimize ve çevremizdekilere **adil** davranmalıyız. Adil ve tutarlı olan bireyler olduğumuzda, toplum da birbirine daha çok güveniyor. İnsanlar birbirine güvendiğinde ise hedeflerine daha hızlı ulaşıyorlar.

Hedefimize ulaşırken, zamanımızı ve kaynaklarımızı amacına uygun kullanmalıyız. Önce isteklerimizin ve ihtiyaçlarımızın farkında olmalı, sonrasında gerekli olan harcamalarımızla ilgili fiyat araştırması yapmalıyız. Araştırdıkça bütçemize uygun davranabilir ve **hesap verebiliriz**. **Öğrenen bir birey** olarak, hayallerimize giden yolda ilerlerken aldığımız kararları açık ve **şeffaf** olarak paylaşabildiğimizde, bize güven duyulmasını sağlıyoruz. Böylelikle, güvene dayanan daha sağlam ilişkiler kuruyoruz.

Kararlarla ilgili görüşünü paylaşan, yaşadığı toplumla ve kendisiyle ilgili sorumluluk üstlenen, adil ve tutarlı davranan, bilgili şekilde aldığı kararları etkili olan, şeffaf ve hesap verebilen bir birey bilgisini paylaşır. Bu davranışların **yayılması** için çevresiyle iş birliği yapar, yaşadığı toplumla ilgili sorumluluk üstlenir. Ancak, böylelikle yaşadığımız toplumun iyileşmesine katkıda bulunabiliriz.

Bilgi ve sevgi paylaştıkça artar.

“Öğrenen Çocuk: Sorumlu Birey” kitaplarımızda yer alan etkinliklerimizle demokrasi ve haklarımız, toplumsal cinsiyet eşitliği, dayanışma ve gönüllülük, finansal okuryazarlık, güvenli bilgiye erişim, çevre bilinci konuları ele alınmaktadır. **İyi yönetim** bakış açısını yansıttığımız bu konuların bir arada ele alınması, **sorumlu bir birey** olmanın anahtarını bizlere sunuyor.

İlk kitabımızdaki etkinlikler ile **demokrasiyi**, bir birey ve çocuk olarak **haklarımızı**, kararlara bilinçli olarak nasıl katılabileceğimizin önemini vurguluyoruz.

Bununla birlikte, bir arada yaşarken **farklılıklarımıza saygı göstermemizi** ve **toplumsal cinsiyet eşitliğinin** önemini ortaya koyan etkinliklere yer verdik. Çünkü, sorumlu bir birey olarak kendimizi yaşadığımız toplumdan ayrı düşünemeyiz.

İkinci kitabımızda, aktif bir yurttaş olma yolunda önem taşıyan gönüllülük, finansal okuryazarlık, güvenli bilgiye ulaşım, çevreye duyarlılık ve sürdürülebilirlik konularını ele alan etkinlikler tasarladık. Bir birey olarak, içimizdeki öğrenme isteğini hep canlı tutmak bizi geliştirir. Bu öğrenme isteğimizle, günümüz teknolojisinden faydalanarak bilgiye çok farklı yollardan ulaşabiliyoruz. **Güvenli bilgiye ulaşımı** vurgulayan etkinliklerimizle, bilgiye ulaşmaktan çok, doğru, nitelikli ve güvenli bilgiye ulaşımın önemini vurguluyoruz. Bununla beraber, **finansal okuryazarlık** etkinliklerinde sorumlu bir birey olarak zamanımızı ve kaynaklarımızın kullanımına nasıl karar verdiğimiz ile ilgili konuları vurguladık. İlerleyen haftalarda, bizlerin ve bizden sonra gelecek nesiller için yaşadığımız **çevreyle ilgili sorumluluklarımızın** altını çizdiğimiz etkinlikler hazırladık. Çünkü biliyoruz ki, sorumlu bir birey, çevreye ve yaşadığı topluma duyarlıdır.

Bugünün ve geleceğin liderleri olan siz çocukların, **iyi yönetim** prensiplerini hayata karşı duruşunuzda benimsememiz, içinizdeki öğrenme dürtüsünü canlı tutarak, **sorumlu bireyler** olarak hayata atılmanız dileğiyle...

1. HAFTA: TANIŞMA

İNSAN TOMBALASI

Arka sayfadaki tabloyu ilk dolduran TOMBALA yapıyor!

UNUTMA aynı ismi 2 defa yazamazsın!

Her kutu için bir başka arkadaşınla konuş!

Şarkı söylemeyi seven

.....

.....

.....

.....

Spor yapmaktan hoşlanan

.....

.....

.....

.....

Tatilde bir kitap bitiren

.....

.....

.....

.....

Çocuk Hakları
Sözleşmesini duyan

.....

.....

.....

.....

Daha önce gönüllü
bir çalışmaya katılan

.....

.....

.....

.....

Bir evcil hayvanı olan

.....

.....

.....

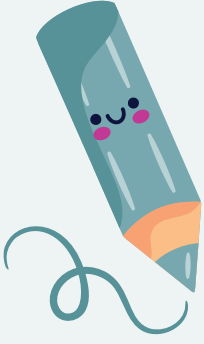
.....

BEKLENTİLERİM

Haydi aşığıdaki boşlukları dolduralım!

Bu çalışmada

olsun.

Bu çalışmada

olmasın.

2. HAFTA: SAĞLIKLI OLMAK

SAĞLIKLI OLMAK İÇİN SEN NELER YAPIYORSUN?

Sağlık Davranışları Listesi:

Bu sayfada sağlıklı olmak için yapmamız gereken davranışların bir listesi var. Haydi bu sayfayı çizgili yerlerden kes ve seçtiğin davranışları yan sayfaya yapıştır.

<p>Sağlıklı Beslenme</p> 	<p>Diş Fırçalama</p> 	<p>Uyku</p> 	<p>Egzersiz Yapma</p>
<p>Su İçme</p> 	<p>El Yıkama</p> 	<p>Banyo Yapma</p> 	<p>Duyguları Tanıma</p>
<p>Duygularımızı Paylaşma</p> 	<p>Yardımlaşma</p> 	<p>Paylaşma</p> 	<p>Sosyalleşme</p>
<p>Destek Alma</p> 	<p>Temiz Ev</p> 	<p>Sanatla Uğraşma</p> 	

Senin güvenli yerin neresi?

Haydi boşluğu doldur!

Süre: 5 Dakika

Sağlıklı olmak için yapmamız gereken şeylere 3 örnek verebilir misin?

Bugün aklında kalan, seni en çok etkileyen şey ne oldu?

Eve ne götürüyorum: “Sağlıklı olmak için sen neler yapıyorsun?”

Çalışmasında yaptığın listeyi ve güvenli yerinin resmini eve götürüp ailenle paylaşmak ister misin? Güvenli yer resmini kitapçığından keserek, odanda duvarına ya da yatağın üstündeki tavana asıp, uyku öncesi o yeri hayal edip, uykuya dalmanı kolaylaştırabilirsin.

3. HAFTA: DÜNYA EVİMİZ

DÜNYA NEFES ALABİLİYOR MU?

Doğayı Koruma Davranışı

Evet

Hayır

	Evet	Hayır
Cam, plastik, kağıt, pil gibi atıklarımızı ayrıştırıyoruz.	☐	☐
Geri dönüşümlü ürünleri tercih ediyoruz.	☐	☐
Toplu taşıma araçlarını tercih ediyoruz.	☐	☐
Kullanılmış yağları lavaboya dökmüyoruz, geri dönüşüm yapılması için ayırıyoruz.	☐	☐
Dişlerimizi fırçalarken ya da ellerimizi yıkarken suyu açık bırakmıyoruz.	☐	☐
Enerji tasarruflu ampülleri kullanıyoruz.	☐	☐
Kağıt tüketimine dikkat ediyoruz.	☐	☐
Buzdolabının daha az elektrik tüketmesi için buzdolabı ile duvar arasında 10 cm boşluk bırakıyoruz.	☐	☐
Tüketemediğimiz meyvelerden komposto, reçel yapıyoruz.	☐	☐
Fazla kıyafetlerimizi, eşyalarımızı ihtiyacı olanlarla paylaşıyoruz.	☐	☐
Evimizde saksılarda ufak tefek şeyler yetiştiriyoruz.	☐	☐
Evde bir şey atmadan önce, nasıl farklı şekilde kullanabiliriz diye düşünüyoruz. Örneğin yoğurt kaplarına bitki/ sebze ekmek ya da sokak hayvanlarına yemek verebilmek için kullanmak.	☐	☐
Plastik poşet yerine file ya da bez çanta kullanıyoruz.	☐	☐
Kimyasallar yerine doğada çözünebilen temizlik malzemeleri kullanıyoruz.	☐	☐

Haydi boşluğu doldur!

Süre: 5 Dakika

Dünya'da tüm canlıların sağlıklı yaşayabilmesi için

_____ yapmaya karar verdim.

Çevrende doğayı korumak için çalışan, bu konuda örnek davranışları olan kimse var mı?

Eve ne götürüyorum: Yan sayfadaki listede doğayı korumak için yapabileceğimiz davranışların listesi vardır. Bu listeyi evde ailenizle birlikte doldurun. Sonra bunu buzdolabının üzerine asın.

4. HAFTA: SAĞLIK YUMAĞI NEYE BENZER?

SAĞLIKLI MAHALLEMİZ

Davranış
Kartı

Başlangıç
Noktasına
Geri Dön

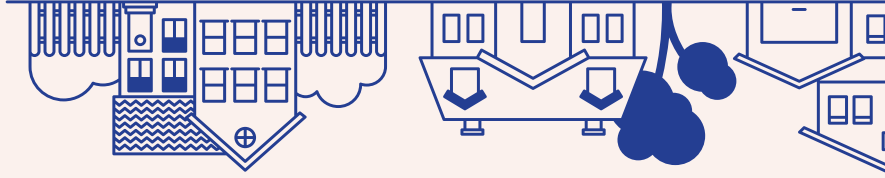
Mahalle
Kartı

Duygu
Kartı

Mahalle
Kartı

Başlangıç
Bitiş

Davranış
Kartı

Duygu
Kartı

Duygu
Kartı

Davranış
Kartı

Bir Tur
Bekle

Mahalle
Kartı

Duygu
Kartı

Mahalle
Kartı

3 Adım
Geri Git

Davranış
Kartı

Haydi boşluğu doldur!

Süre: 5 Dakika

Kendi mahallende olmayan ve sağlıklı bir mahallede olması gereken şeyler var mı? Bunların olmasından kim sorumlu? Ne yapabiliriz?

Duygu kartlarından aklında kalan iki şeyi yaz.

Eve ne götürüyorum: Ailenizle birlikte yaşadığınız mahallenin özellikleriyle ilgili konuşun. Sağlıklı mahalle oyunundaki mekânsal özellikleri düşündüğünüzde kendi mahallenizde neler var, neler yok? Olmayan şeylerle ilgili neler yapabileceğinizi, taleplerinizi nereye iletebileceğinizi tartışın.

5. HAFTA: BİRLİKTE YAŞAM NASIL MÜMKÜN?

YENİ BİR KİTAYA YELKEN AÇMAK

İstek ve İhtiyaç Kartları

 <p>Görüşünü paylaşma fırsatları</p>	 <p>Temiz su</p>	 <p>Bilgisayar ve internet bağlantısı</p>	 <p>Temiz çevre</p>	 <p>Hamburger ve gazlı içecek</p>
 <p>Televizyon ve gazete</p>	 <p>Rahat bir ev</p>	 <p>Deniz kenarında tatil</p>	 <p>Zarar görmekten korunma</p>	 <p>Doktor ve hastane</p>
 <p>Şekerleme</p>	 <p>Kültür sanat faaliyetleri</p>	 <p>Aile ve bakımında sorumlu yetişkinler</p>	 <p>Dinlenme ve oyun</p>	 <p>İlaç ve aşı</p>
 <p>Barış içinde yaşam</p>	 <p>İstediğim gibi harçayabileceğim para</p>	 <p>Kendi yatak odam</p>	 <p>Eşit davranış ve ayrımcılık yapılmaması</p>	 <p>Cep telefonu</p>
 <p>Demokratik seçimler</p>	 <p>Dinimin gereklerini yerine getirme fırsatları</p>	 <p>Son moda giyecekler</p>	 <p>Besleyici yiyecekler</p>	 <p>Eğitim</p>
 <p>Bisiklet</p>	 <p>Takılar</p>	 <p>Sağlıklı giyecekler</p>	 <p>Oyun ve oyuncaklar</p>	 <p>Dilimi kullanma ve kendi kültürünü yaşama</p>

Söz Küçüğün*

Katılım ve Birlikte Hareket Kartı

BİLİYOR MUSUN?

Seni ilgilendiren tüm konularda fikrini söylemeye hakkın var!

Tüm insanların görüşlerine değer veriliyor.

İstediğin derneğe üye olabilirsin, hatta dernek de kurabilirsin. Unutma; herkes senin görüşünü dikkate alıyor.

Adalet için Hukuk Kartı

BİLİYOR MUSUN?

Adil bir dünyada yaşamaya hakkın var!

Hukuk önünde herkes eşit kabul ediliyor. Herkesin adil olarak yargılanmaya hakkı var.

Suçtu ispatlanmadıkça herkes masum kabul ediliyor. Tüm insanlar haklarını aramak için harekete geçebiliyor.

Dinlenme ve Tatil Kartı

BİLİYOR MUSUN?

Herkesin dinlenmeye, eğlenmeye ve tatil yapmaya hakkı var!

Oyun oynamaya hakkın da var!

Herkes yeteneğini ve yaratıcılığını ortaya çıkarmak için boş vaktini dilediği gibi geçirebiliyor!

Eşitliğe EVET Ayrımcılığa HAYIR

BİLİYOR MUSUN?

Fiziksel olarak ya da herhangi başka özelliğinle herkesten farklı olabilirsin.

Yine de tüm insanlarla eşitsin!

Herkesin farklılıklarıyla eşit olarak yaşamaya hakkı var.

Hiç kimse ayrımcılığa uğramıyor.

Barış içinde Özgürce Yaşam Kartı

BİLİYOR MUSUN?

Herkes özgür doğar tüm insanlar gibi sen de özgürsün!

Herkesin güven içinde özgürce yaşama hakkı var!

Tüm dünyadaki insanlar birbirinin haklarına saygı gösteriyor.

Düşünce ve İnanç Özgürlüğü Kartı

BİLİYOR MUSUN?

Düşünmeye ve düşündüğünü söylemeye hakkın var!

Kitle iletişim araçlarını kullanarak bilgi alıp verebiliyorsun.

Söylediklerin dikkate alınıyor.

Herkes birbirinin inancına saygı duyuyor. İnanışın dini ve uygulamaya ve ibadet etmeye hakkın var.

Kültür, Sanat ve Bilim Kartı

BİLİYOR MUSUN?

Herkesin kültürel ve sanatsal yaşama katılmaya hakkı var!

Bilimsel gelişmelerden herkes yararlanabiliyor.

Toplumda bilim, sanat ve edebiyat ürünlerini yaratıcıların hakları korunuyor.

Özel Koruma Kartı

BİLİYOR MUSUN?

Çocuk olduğun için sana özel hakların var!

Yetişkinler de bunları kullanman için uygun ortam yaratıyor.

Herkes çocukların yararını gözetiyor, katılımını sağlıyor.

Ve çocukları koruyor.

Özel Yaşam Kartı

BİLİYOR MUSUN?

Sadece sana ait özel bir yaşamın var!

Bir kimliğin var ve bir ülkenin yurttaşısın!

Özel eşyalarını, odanı ve evini kimse karıştırmıyor.

Herkesin haberleşmeye ve iletişim kurmaya hakkı var. Ve uygun bir yaşa geldiğinde herkes istediği kişiyle aile kurabiliyor.

*İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi Söz Küçüğün Kutu Oyunu'ndan uyarlanmıştır.

İş Güç Kartı**BİLİYOR MUSUN?**

Tüm insanların istediği ve sevdiği işte **çalışma hakkı** var.

Herkes yaptığı bir iş için **adil bir ücret ödeniyor**.

Çalışma hakları kötüyse, çalışan kişiler **toplu pazarlık ve grev haklarını** kullanabiliyorlar.

Kırmızı Kart**BİLİYOR MUSUN?**

Hiç kimseye **fiziksel, duygusal ve cinsel şiddet uygulanmıyor**.

Hiç kimse köle gibi kullanılmıyor.

Sorunlar asla şiddet yoluyla çözülmeye çalışılmıyor.

Çocuklar, hapis cezası gelecek kadar kötü bir şey yapmış olsalar da, **özgürlüklerini mahrum bırakacak cezalar verilmiyor**.

Serbest Dolaşım ve Sığınma Kart**BİLİYOR MUSUN?**

İstedikğin yere güvenli bir biçimde **seyahat etme hakkın** var.

Eğer bir toplumda insanların yaşam hakları tehlikedeyse, o toplumdaki **başka topluma sığınma hakkı** var.

Doğa Koruma Kartı**BİLİYOR MUSUN?**

Yaşadığın dünyayı tüm canlılarla **paylaşıyorsun!**

Tüm canlıların **sağlıklı ve güzel bir yaşam sürmeye hakkı** var.

Böylece tüm canlılarla **uyum içinde yaşıyorsunuz**.

Eğitim Kartı**BİLİYOR MUSUN?**

Temel eğitim herkes için **zorunlu ve parasız** olarak sunuluyor!

Tüm insanların **eğitim alma hakkı** var.

Herkesin **eşit şartlarda orta ve yüksek öğrenim yapmaya da hakkı** var.

Eğitim alarak haklarını da **öğrenebiliyorsun**.

Sağlık ve Elverişli Yaşam Kartı**BİLİYOR MUSUN?**

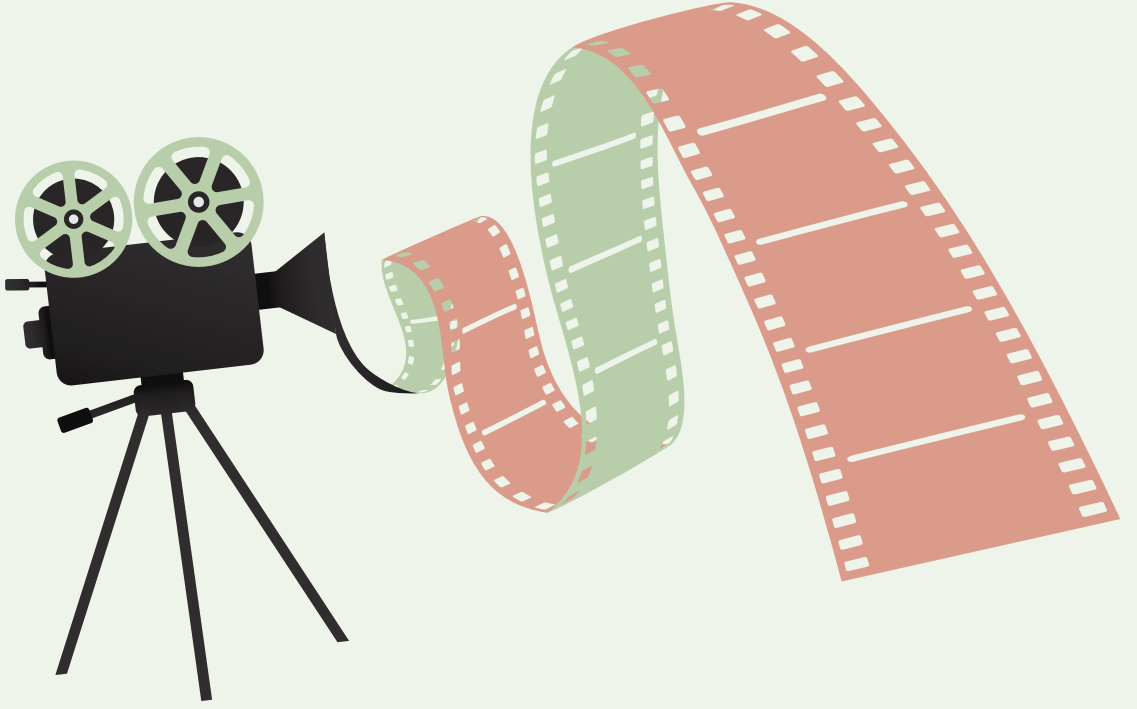
Tüm insanların **sosyal güvencesi** var.

Geleceğin ve sağlığın her zaman her koşulda **güvence** altında.

Tüm insanların **güvenli, sağlıklı ve elverişli bir ortamda yaşama hakkı** var.

Haklar! Hepsi! Her zaman! Herkes için!

Haydi boşluğu doldur!

Süre: 5 Dakika

Bence çocuk hakları

Bence çocuk hakları

Eve ne götürüyoruz: Söz Küçüğün etkinliğinde yaptığımız çalışmaları ve izlediğimiz filmi düşünmeni istiyoruz. Sence burada hangi hak kartlarını ele aldık? Bu kartlarla ilişkili olduğunu düşündüğün durumu ele alarak bir poster çalışması yapabilir misin?

6. HAFTA: BİRLİKTE YAŞAM

AMA BU HAKSIZLIK!

Ne kadar ilerleyebildin?

Ama Bu Haksızlık!

Peki senin aklına gelen bir haksızlık ya da toplumda şahit olduğun bir durum var mı? Aşağıdaki çizgili bölüme yaz.

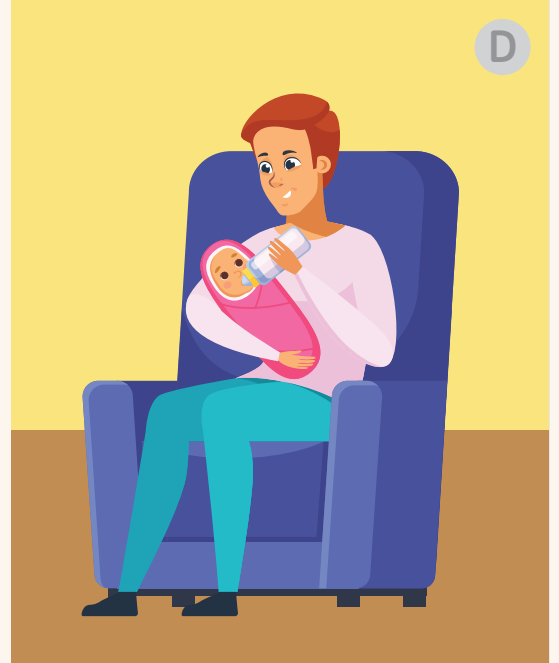
Nasıl olsaydı? Cinsiyet Eşitsizliği ve Eşitliği**

Cinsiyet Eşitsizliği

**İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi tarafından geliştirilen “Neden Olmasın” kutu oyunununundan ilham alınmıştır.

Cinsiyet Eşitliği

Neler oldu? Sizce bir haksızlık var mıydı? Varsa tarif edebilir misiniz?

Haksızlığa uğrayanlar ne hissediyor ve ne düşünüyor? Neden?

Ne olsa haksızlığa uğrayan kişi daha iyi hissedirdi?

Bu alana 4. soru gelecek.

Haydi boşluğu doldur!

Süre: 5 Dakika

İnsanların özellikleri

engel olamaz.

Ben kızım/oğlanım ve

yapabilirim.

Birlikte yaşamı paylaştığımız yerlerde

önem vermeliyiz.

Eve ne götürüyorum: Bu hafta -ve bundan sonra- sizden eşitlik dedektiferi olmanızı istiyoruz. Kendi evinizdeki iş bölümü nasıl? Evdeki kız çocuklarının/ kadınların ve oğlan çocuklarının/erkeklerin yaptığı belli işler var mı? Bu sizce adil mi? Evdeki diğer yetişkin ve çocuklarla bu hafta bu konuyu tartışabilir misiniz?

Bu hafta evde, çevrenizde, izlediğiniz film ve dizilerde de buna dikkat ederek buraya not alırsınız?

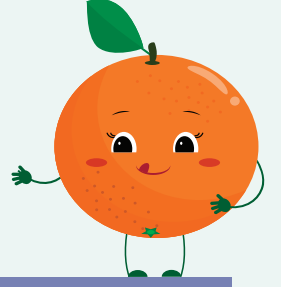
7. HAFTA: BİRLİKTE YAŞAM: ÇATIŞMALAR ve PROBLEM ÇÖZME

PORTAKAL/LİMON OYUNU

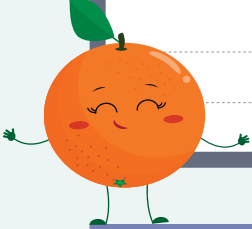

Portakal / Limon Oyunu

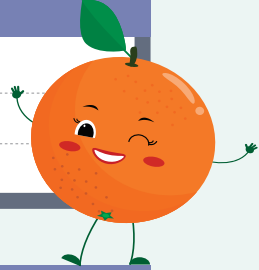
Çevrenizden aklınıza gelen/yaşanan portakal oyunundaki durum gibi iki tarafın çatıştığı bir örnek yazın:

Örnekteki çatışmanın nedeni neydi?

Çatışan tarafların duyguları sizce nasıldı?

Çatışmanın sonucunda neler yaşandı?

Kazan - Kazan

Herkes mutludur ve istediğini almıştır.

Kazan - Kaybet

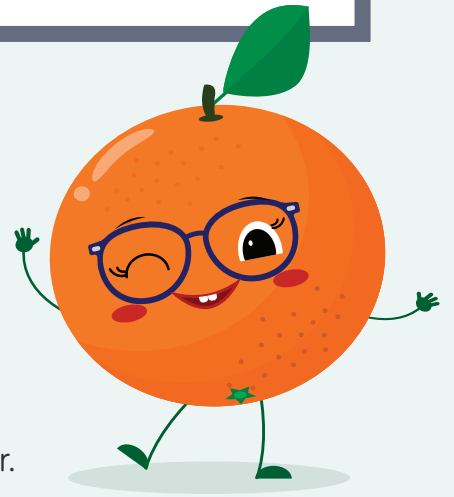
Taraflardan biri istediğini alamaz ve mutsuz olur.

Kaybet - Kazan

Taraflardan diğeri istediğini alamaz ve mutsuz olur.

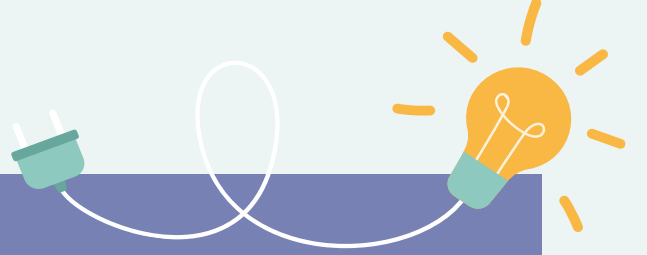
Kaybet - Kaybet

Herkes zamanını tartışarak harcar ve kimse istediğini alamaz.

Çatışma Çözümü için Yol Haritası

ÇATIŞMA ÇÖZME ADIMLARI

Durun ve durumu anlamaya çalışın.

Sakinleşin ve tarafsız bir biçimde iki tarafın da ihtiyaçlarını anlamak için çaba gösterin. Benim neye ihtiyacım var? Arkadaşımın neye ihtiyacı var? İsterseniz bu ihtiyaçları not edin.

Karşı tarafı dinleyin ve kendinizi ifade edin.

İlgi ve merakla birbirinize sorular sorun; "Sana destek olmak için bir şey yapabilir miyim?", "Benim ne yapmam gerektiğini düşünüyorsun?" gibi...

İkiniz de birbirinize ricalarınızı iletin.

Eğer arkadaşının istediğini yapamayacağını düşünüyorsan net bir biçimde hayır diyebilir ve nedenini açıklayabilirsin.

İkiniz için de kazan-kazan durumu yaratan bir çözüm bulmaya çalışın.

Bu çözümler çatışma/problem durumunuza göre değişebilir;

- Paylaşabilir ya da sırayla yapabilir,
- Zar ya da yazı tura atarak durumu şansa bırakabilir,
- Hatalı olduğunuzu düşünüyorsanız arkadaşınızdan özür dileyebilir,
- Çözüm için arkadaşınıza teşekkür edebilir,
- Büyük bir sorun yaşıyorsanız bir yetışkinden ya da başka bir arkadaşınızdan destek isteyebilirsiniz.

Burada yaşanan problem/çatışma ne? Tanımlar mısınız?

Bu problem/çatışma durumunda ne hissediyorsun?

İhtiyaçlar neler?

Problemi çözmek için çözüm yolları neler?

Bu problemin çözümü için en iyi yol ne? Kazan-Kazan'ı hatırla!

Ortak çözüm mümkün mü?

Haydi boşluğu doldur!

Süre: 5 Dakika

Bundan sonra bir problem ya da çatışma durumu ile karşılaştığımda şu adımları uygulayacağım;

Eve ne götürüyorum:

1. Adım:
Dur ve sakinleş

2. Adım:
Problemi/
çatışmayı
tarafsız biçimde
tanımla

3. Adım:
Kendinin nasıl
hissettiğini ve karşı
tarafın nasıl
hissettiğini düşün

4. Adım:
Düşüncelerini
paylaş ve karşı
tarafı dinle

5. Adım:
Problemin çözümü
için sorumluluk al

6. Adım:
Çözüm yolları
üzerine düşün
karşı tarafla
birlikte düşün

7. Adım:
İki taraf için de en
iyi olan çözümü seç
(çözüm işe
yaramazsa 5.
Adıma dön)

8. Adım:
Hatalıysan özür
dile ve karşı
tarafa çözüm için
teşekkür et

8. HAFTA: BİRLİKTE YAŞAM İÇİN NELERE İHTİYACIMIZ VAR?

KURAL NE İŞE YARAR?

Kural Ne İşe Yarar?

Senin için ayrılan bölüme birer kural, hak ve sorumluluk yaz.

KURAL	HAK	SORUMLULUK
Örnek 1: Etkinlik alanını temiz tutalım	Herkesi temiz bir ortamda eğitim görme hakkı var.	Herkesin etkinlik alanını temiz tutma sorumluluğu var.
Örnek 2: Söz verilmeden konuşmayalım.	Herkesin görüşlerini ifade etmeye hakkı vardır.	Herkesin görüşlerini ifade etme hakkı tanımalıyım.

Sence kurallar nasıl olmalı? Haydi hangi özelliklerdeki kuralların işe yarayacağını seç!

Az

Çok

Birlikte karar verilen

Tek kişinin karar verdiği

Uyulmadığında sorun olmayan

Uyulmadığında belli bir sonucu olan

Herkesin bildiği

Kimsenin haberinin olmadığı

Herkesin haklarını koruyan

Bazılarının haklarını koruyan

Neden koyulduğu bilinen

Neden koyulduğu bilinmeyen

Kabul edilen

Reddedilen

Arama Kurtarma Ekibi İş Başında!

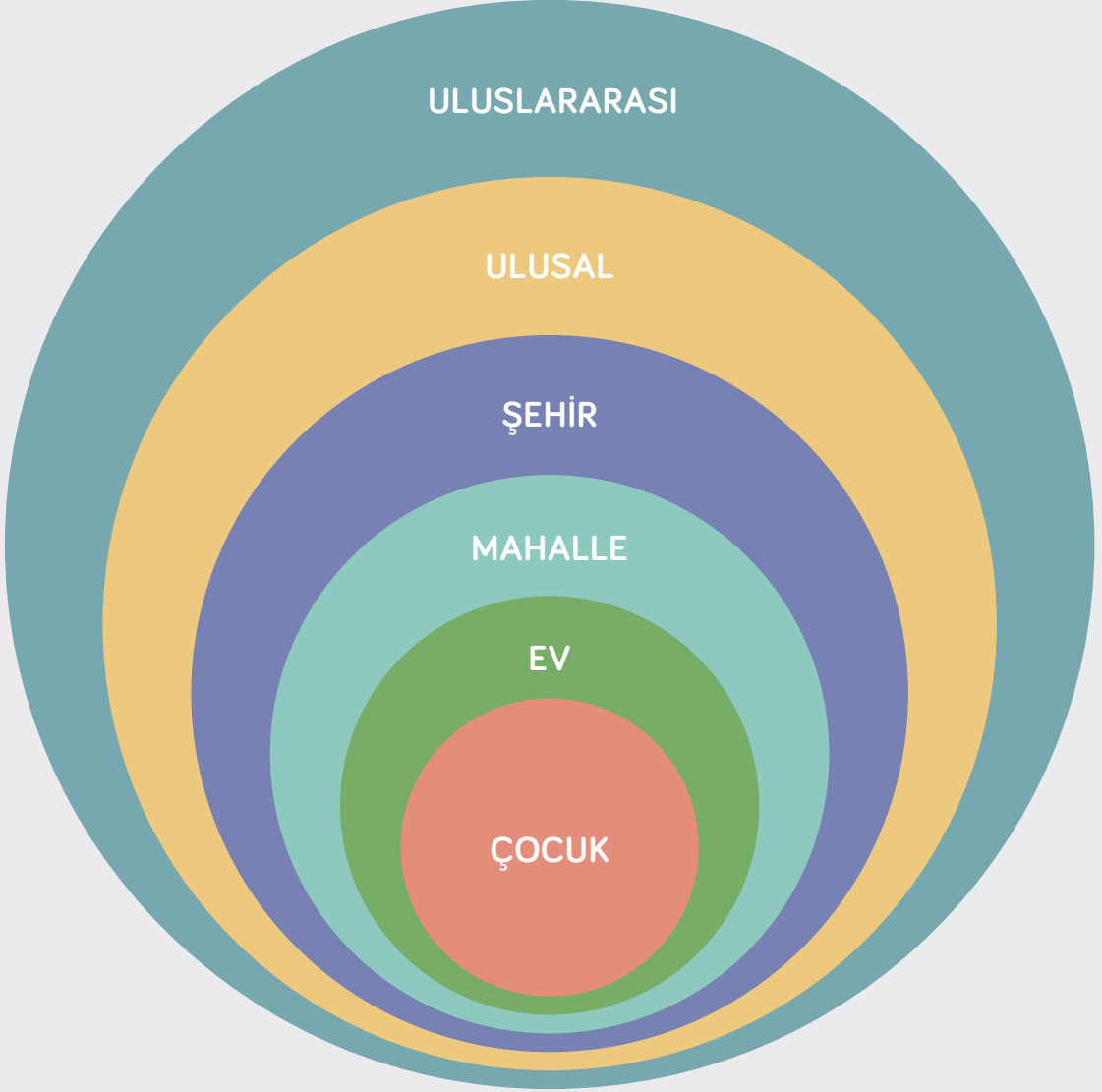

4 kişilik grup oluşturun. Haksızlığa uğrayan 10 kişi sizden yardım istiyor. Siz onları doğru yönlendirerek haklarını aramak için yardımcı olacaksınız. Önce kendinize bir grup ismi belirleyin.

Grubumuzun adı:

Bir sonraki sayfada bazı haklar ve hakları aramak için farklı yöntemler var.

Lütfen bunları dikkatlice inceleyin. Ardından size verilen kartlarla hakları ve hak arama yöntemlerini eşleştirin.

Hakları Korumak

Mahalledeki tek oyun parkımızın zemini eskidi, sürekli çamur oluyor. Artık parkta oynayamıyoruz.

Ödevimi yaparken internette beni rahatsız eden görüntülerle karşılaşıyorum.

Eve geldiğimde aldığım sütün tarihinin geçmiş olduğunu gördüm. İlk defa Hasan Amca böyle bir şey sattı.

Savaştan kaçarak geldim, Türkçe bilmediğimden başvurularımı yapmakta zorlanıyorum.

Sokak hayvanlarının durumları çok kötü. Bunun değişmesi gerekiyor. Hayvanların desteğimize ihtiyaçları var.

İlçemizde sudan zehirlenmeler başladı. Yeni açılan fabrikanın kirli suları içme suyuna karışıyor. Fabrika ile görüştük, sanırım az kişi olduğumuz için bizi pek umursamadı.

Eve gitmek istemiyorum ve korkuyorum. Canımı acıtan şeyler oluyor. Çocuğum. Güvendiğim kimse yok. Kimseye söyleyemiyorum.

Sokakta sesler duyunca dışarı çıktım, bir kadını bir grup rahatsız ediyor, kadına vuruyorlar.

Uzun zamandır müzik eğitimi alıyorum. Otizmiyim. İstedğim lisenin giriş sınavı bana uygun olmadığı için sınava giremiyorum. İlgili kuralın değişmesi için acilen konunun incelenmesi gerek!

Bir yıldır sürekli üst sınıftaki öğrenciler okula gelirken zorla harçlığını alıyorlar ve beni tehdit ediyorlar.

HAKLAR

1. Akran Şiddetine Uğramama Hakkı

2. Güvenli Bilgiye Erişim Hakkı

3. Oyun Hakkı

4. Kadın Hakları

5. Tüketici Hakları

6. Göçmen Hakları

7. Çocuk Hakları

8. Engelli Hakları

9. Temiz Çevrede Yaşama Hakkı

10. Hayvan Hakları

HAK ARAMA YÖNTEMLERİ

a. ALO 155 ile polisi arayarak sokağın adresine gelmelerini isteyebilir.

b. Güvendiği bir yetişkine durumu anlatıp, destek isteyebilir.

c. Durumu incelemesi için Kamu Denetçiliği Kurumu'na yazabilir.

d. İlgili fabrika önünde toplanıp, taleplerini ilgili kişilere bildirirler.

e. Zararlı ve rahatsız edici siteleri www.ihbarweb.org.tr adresine şikayet edebilir.

f. Suriye'den gelenlere danışmanlık veren derneklerden yardım isteyebilir.

g. Duyarlı kişilerin katılabileceği bir imza kampanyası başlatılabilir.

h. Belediyeye oyun parkının yenilenmesi için dilekçe verilebilir.

i. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren ALO 183 Sosyal Destek Hattı'nı arayarak evdeki durum için destek isteyebilir.

j. İlk kez olduğu için önce bakkalı uyararak daha dikkatli davranmasını sağlayabilir ve ürün değişikliği talep edebilir.

Haydi boşluğu doldur!

Süre: 5 Dakika

Bence kural koyarken

dikkat edilmeli.

Haklarımı korumak için

öğrendim.

9. HAFTA: DÜNYAYI DEĞİŞTİRMEK İÇİN KİMSE KÜÇÜK DEĞİLDİR

BİR SOSYAL GİRİŞİMCİLİK HİKÂYESİ

“DÜNYA DEĞİŞTİRMEK İÇİN
KİMSE KÜÇÜK DEĞİLDİR!”

Ad - Soyadı:

Yaş:

Okul:

DÜNYA VATANDAŞI OLMAK İÇİN SORUMLULUKLARIM

Haklara saygı için neler yapıyorum:

İçinde yaşadığım sınıfta, okulda, evde eşitliğin sağlanması için neler yapıyorum:

Doğaya saygı için neler yapıyorum:

Herkesin sağlıklı bir dünyada yaşaması için neler yapıyorum:

DÜNYA VATANDAŞI OLMAK İÇİN BUGÜNDEN SONRA YAPMAYA BAŞLAYACAKLARIM

Haklara saygı için...

İçinde yaşadığım sınıfta okulda, evde eşitliğin sağlanması için...

Çatışmaları barışçıl yollarla çözümlü için...

Doğaya saygı için...

Herkesin sağlıklı bir dünyada yaşaması için...

BİRLİKTE PAYLAŞTIĞIMIZ DÜNYA İÇİN TÜM İNSANLARDAN 3 DİLEĞİM;

DÜNYA VATANDAŞLIĞI PASAPORTU

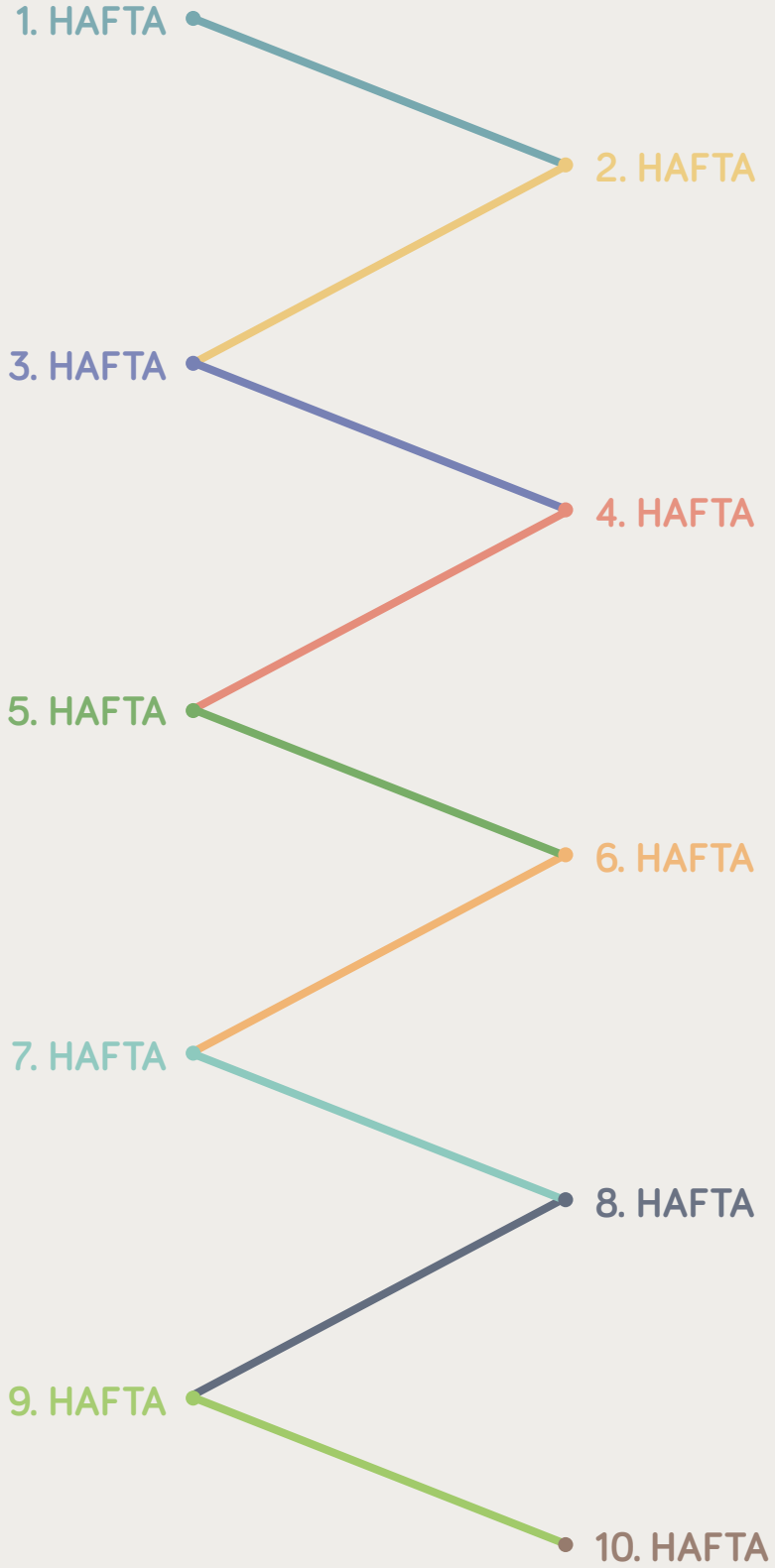
Dünyayı Değiştirmek için
Kimse Küçük Değildir!
**Ben değişime nereden
başlayacağım?**

10. HAFTA: DEĞERLENDİRME

10 HAFTA NASIL GEÇTİ?

Hatırlama: Nasıl geçti 10 hafta? Neler yaptık?

10. HAFTA: DEĞERLENDİRME

ELİM VE PARMAKLARIM

Elini sayfanın ortasına koy ve elini çiz!
Her bir parmağa aşağıdaki soruların cevabını yaz!

ARGÜDEN YÖNETİŞİM AKADEMİSİ

Argüden Yönetişim Akademisi, daha kaliteli bir yaşam ve sürdürülebilir bir gelecek için kurumlara duyulan güvenin artırılmasını sağlamayı görev edinen bir vakıftır.

Akademi, iyi yönetim kültürünün yayılması için çocukların ve genç liderlerin yetkinliklerini geliştirmekten başlayarak, **toplumun bütün kesimlerini** (kamu, sivil toplum ve özel sektör kuruluşları ile küresel aktörler) kapsayan; **eğitim, araştırma ve iletişim** çalışmaları gerçekleştirir.

Yönetişim alanında ulusal ve uluslararası düzeyde bir “**mükemmeliyet ve ilk başvuru merkezi**” olarak, yönetişimin toplumun her kesimine yayılımına destek olmayı hedefler.

Argüden Yönetişim Akademisi, “İyi Yönetişim İlkeleri”ni (tutarlılık, sorumluluk, hesap verebilirlik, adillik, şeffaflık, etkililik, katılımcılık) tüm çalışmalarına ve iş birliklerine yansıtarak örnek olmayı şiar edinmiştir.

Akademi;

- İyi yönetim kavramının yaygınlaştırılması ve bir kültür olarak benimsenmesini sağlamaya,
- Yönetişimin “dünyanın sürdürülebilirliği ve yaşam kalitesinin yükseltilmesindeki anahtar rolünü” vurgulamaya,
- İyi yönetim ilkelerinin kolaylıkla uygulanabilmesine yönelik yöntemler geliştirerek kurumlara yol gösterici olmaya,
- Yönetişim alanındaki “iyi uygulamaları” öne çıkarıp ödüllendirerek geleceğin liderlerine ilham vermeye,
- Yeni nesil liderlerin iyi yönetim kültürünü özümseyerek bu yöndeki deneyimlerini artırmaya,
- Küresel bilgi ve deneyimin bütünsel bir anlayışla toplumun her kesimine aktarmaya,
- Ulusal ve küresel aktörlerle işbirlikleri geliştirerek, evrensel sorunlara müşterek çözümler bulmaya çalışmaktadır.

Etki Raporu başta olmak üzere, Akademi'nin bütün süreçleri ve finansal belgeleri “**Bağımsız Denetçiler**” tarafından denetlenmektedir.

Akademi, 2015'te Türkiye'nin G20 liderliği döneminde savunuculuğunu üstlendiği “Entegre Düşünce”yi kendi çalışmalarında da benimsemiş olan, kurulduğu yıldan itibaren faaliyetlerini Entegre Rapor olarak yayımlayan Dünya'daki ilk sivil toplum kuruluşudur.

